

**IZVJEŠTAJ O RADU SA FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJEM
AGENCIJE ZA VISOKO OBRAZOVANJE REPUBLIKE SRPSKE
ZA 2021. GODINU**

Banja Luka, februar 2022. godine

SADRŽAJ

I	UVOD	3
II	STANDARDI I PODZAKONSKI AKTI.....	4
2.1.	STANDARDI	4
2.1.1.	Standardi za početnu akreditaciju	4
2.1.2.	Standardi za akreditaciju	5
2.2.	PODZAKONSKI AKTI	6
III	TEMATSKI DIO	8
3.1.	POSTUPCI VANJSKOG VREDNOVANJA	8
3.1.1.	Nove prijave za akreditaciju	8
3.1.2.	Provođenje postupaka akreditacije.....	8
3.1.3.	Izdavanje rješenja o akreditaciji i pisama očekivanja.....	11
3.1.4.	Status akreditacije visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj	12
3.1.5.	Ažuriranje Lista recenzenata	14
3.1.6.	Saradnja sa institucijama i tijelima u oblasti visokog obrazovanja.....	14
3.2.	MEĐUNARODNA SARADNJA, UČEŠĆE U PROJEKTIMA I OSTALE AKTIVNOSTI	15
3.2.1.	Aktivnosti u okviru mreža i asocijacija.....	15
3.2.2.	Saradnja sa drugim agencijama	16
3.2.3.	Projekti	17
3.2.4.	Učešće u obukama i radionicama.....	18
3.2.5.	Tematske analize	19
3.2.6.	Učešće na naučnim skupovima	19
3.3.	RANGIRANJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA	20
3.3.1.	Metodologija rangiranja	21
3.3.2.	Seminari sa visokoškolskim ustanovama.....	22
3.3.3.	Vrednovanje u okviru prvog i trećeg skupa kriterijuma	23
3.3.4.	Mjerenje naučnog učinka	23
3.3.5.	Izvještavanje i informisanje o projektu.....	24
3.4.	PRIZNAVANJE STRANIH VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA.....	24
3.5.	RAD ORGANA I TIJELA AGENCIJE.....	25
3.5.1.	Upravni odbor.....	25
3.5.2.	Akreditacijsko vijeće	26
3.5.3.	Komitet za žalbe i prigovore	27
3.6.	ORGANIZACIJA RADA	27
	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ.....	30

IZVJEŠTAJ O RADU AGENCIJE ZA VISOKO OBRAZOVANJE REPUBLIKE SRPSKE ZA 2021. GODINU

I UVOD

Agencija za visoko obrazovanje Republike Srpske je osnovana Odlukom Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-2-273/11 od 24.02.2011. godine pod nazivom JU Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske. Zakonom o obezbjeđenju kvaliteta u visokom obrazovanju Republike Srpske,¹ JU Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske je transformisana u Agenciju za visoko obrazovanje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) kao njen pravni sljedbenik. U skladu sa Zakonom o obezbjeđenju kvaliteta u visokom obrazovanju Republike Srpske i Statutom Agencije,² Agencija obavlja poslove:

- ◊ akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa,
- ◊ vanjskog vrednovanja u svrhu početne akreditacije,
- ◊ davanja preporuke Ministarstvu za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske za izdavanje dozvole za rad, odnosno odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za rad visokoškolskoj ustanovi,
- ◊ utvrđivanja standarda za početnu akreditaciju i standarda za akreditaciju u skladu sa zakonom,
- ◊ tematskog vrednovanja i audita,
- ◊ profesionalnog priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija,
- ◊ povezivanja i uključivanja u međunarodna udruženja i mreže koje se bave osiguranjem kvaliteta u sistemu visokog obrazovanja,
- ◊ vođenja registra akreditovanih visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Republici Srpskoj,
- ◊ prikupljanja i obrade podataka o sistemu visokog obrazovanja i drugim sistemima s kojima je visoko obrazovanje povezano,
- ◊ predstavljanja Republike Srpske na međunarodnim konferencijama, skupovima, međunarodnim organizacijama i udruženjima u okviru svoje nadležnosti i
- ◊ učešća u međunarodnim i domaćim projektima iz oblasti obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju.

Izvještaj o radu Agencije je sačinjen u skladu sa Programom rada Agencije za 2021. godinu. Vlada Republike Srpske je na 117. sjednici, održanoj 15.04.2021. godine dala saglasnost na Program rada Agencije za 2021. godinu, broj: 04/1-012-2-1164/21 od 15.04.2021. godine.

¹ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/20

² „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 103/20

II STANDARDI I PODZAKONSKI AKTI

2.1. STANDARDI

Zakon o obezbjeđenju kvaliteta u visokom obrazovanju Republike Srpske (u daljem tekstu: Zakon) je stupio na snagu u julu 2020. godine. Osnovni ciljevi ovog zakona su usmjereni ka uspostavljanju kulture kvaliteta u visokom obrazovanju, razvoju društva i privrede, te stvaranju perspektivnog okruženja za mlade visokoobrazovane stručnjake u Republici Srpskoj.

Rješenja u ovom zakonu su u potpunosti usklađena sa Standardima i smjernicama za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG),³ Zakonom o visokom obrazovanju Republike Srpske⁴ i Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH.⁵ Zakonom su proširene nadležnosti Agencije u dijelu koji se odnosi na vanjsko vrednovanje u svrhu početne akreditacije, odnosno izdavanja dozvole za rad, te u oblasti priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija.

U skladu sa novim nadležnostima Agencije, iz Zakona proizilazi obaveza donošenja Standarda za početnu akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa, te Standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

2.1.1. Standardi za početnu akreditaciju

Donošenje Standarda za početnu akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa (u daljem tekstu: Standardi za početnu akreditaciju) je nadležnost Agencije koja je propisana čl. 8 i 48. Zakona. Izrada ovog dokumenta je započela u 2020. godini, detaljnom analizom standarda za vanjsko vrednovanje u svrhu početne akreditacije u zemljama regiona, uzimajući u obzir primjere dobre prakse, dosadašnja iskustava u reformi visokog obrazovanja Republike Srpske, kao i okvir za obezbjeđenje kvaliteta propisan ESG-om. U septembru 2020. godine nacrt Standarda za početnu akreditaciju je dostavljen visokoškolskim ustanovama i drugim zainteresovanim stranama radi davanja primjedbi, prijedloga i komentara.

U skladu sa propisanim procedurama, Standardi za početnu akreditaciju su dostavljeni Savjetu za visoko obrazovanje Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet), radi davanja mišljenja. Na drugoj redovnoj sjednici Savjeta koja je održana 24.2.2021. godine, razmatrani su predmetni standardi i doneseno mišljenje broj 19.040/020-3707-11/20, u kojem se pozitivno ocjenjuje dokument sa predloženim standardima za početnu akreditaciju, uz odgovarajuće preporuke koje su date u cilju dodatnog poboljšanja i unapređenja teksta vezanog za pojedine smjernice.

Na 27. redovnoj sjednici Upravnog odbora koja je održana 23.4.2021. godine razmatran je i usvojen prijedlog Standarda za početnu akreditaciju.

Izradu Standarda za početnu akreditaciju pratila je i izrada odgovarajuće provedbene dokumentacije koja reguliše postupak vanjskog vrednovanja u svrhu početne akreditacije. Donesen je Pravilnik o početnoj akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa, kao i Uputstvo za pripremu

³ Standards and Guidelines for Quality Assurance in European Higher Education Area (ESG)

⁴ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/20

⁵ „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 59/07 i 59/09

dokumentacije za početnu akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa. Kompletan set dokumenata koji se odnosi na početnu akreditaciju je objavljen na internet stranici Agencije,⁶ te je u oktobru 2021. godine dostavljen svim visokoškolskim ustanovama radi pripreme dokumentacije za vanjsko vrednovanje u svrhu početne akreditacije u skladu sa novim zahtjevima i procedurama.

S obzirom na zajedničku nadležnost Agencije i Ministarstva za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo) u oblasti početne akreditacije, Agencija je bila uključena i u izradu Pravilnika o postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja koji, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Republike Srpske, donosi Ministarstvo. Takođe, prije usvajanja propisa Agencije, bilo je neophodno donošenje i Mreže visokoškolskih ustanova Republike Srpske⁷ koju je Vlada Republike Srpske usvojila na 152. sjednici održanoj 30.12.2021. godine. Nakon donošenja pomenutih akata stvorene su sve pretpostavke za izvršavanje nadležnosti Agencije u oblasti početne akreditacije.

U sklopu redovnih aktivnosti a s ciljem što kvalitetnije i efikasnije primjene novih propisa i standarda u oblasti početne akreditacije, Agencija je na poziv Univerziteta u Banjoj Luci organizovala dvije radionice za predstavnike svih fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci. Isti interes je iskazan i od strane Univerziteta u Istočnom Sarajevu i organizacija radionice na temu primjene novih propisa i standarda u oblasti početne akreditacije je planirana za januar 2022. godine.

2.1.2. Standardi za akreditaciju

Donošenje Standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa je nadležnost Agencije koja je propisana čl. 16. i 48. Zakona. U izvršavanju ove nadležnosti, Agencija je u novembru 2021. godini u formi nacrtu priprimila dva dokumenta: Standarde za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske (u daljem tekstu: Standardi za akreditaciju ustanova) i Standarde za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija Republike Srpske (u daljem tekstu: Standardi za akreditaciju studijskih programa).

Riječ je o kompleksnim dokumentima koji su pripremani u skladu sa okvirom za obezbjeđenje kvaliteta koji je propisan ESG-om, te Kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH i Kriterijumima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa u BiH. Pripremi navedenih dokumenata prethodila je i detaljna analiza standarda u visokom obrazovanju u zemaljama regiona i Evrope.

Nacrt dokumenta Standardi za akreditaciju ustanova sadrži ukupno 140 smjernica u okviru deset standarda. Zbog kompleksnosti pojedinih standarda i uvažavanja strukture Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH, pojedini standardi su podijeljeni na veći broj zahtjeva standarda. To se prije svega odnosi na standarde koji regulišu politiku obezbjeđivanja kvaliteta, nastavno osoblje i resurse za učenje i podršku studenata koji su podijeljeni na ukupno deset zahtjeva standarda.

Nacrt dokumenta Standarda za akreditaciju studijskih programa uvažava specifičnosti različitih naučnih oblasti i polja u skladu sa Frascati (Frascati) klasifikacijom i sadrži ukupno 159 smjernica u okviru deset standarda. Pojedini standardi imaju kompleksnu strukturu zbog uvažavanja strukture Kriterijuma za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa u BiH, uz istovremeno nastojanje

⁶ <https://www.avors.org/index.php/sr/r-di-ci/s-nd-rdi>

⁷ „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 7/22

da se kroz precizno i jasno definisanje zahtjeva standarda obezbijedi što objektivnije i kvalitetnije vrednovanje različitih aspekata realizacije studijskih programa. Tako je npr. standard koji se odnosi na kreiranje i usvajanje studijskih programa podijeljen na četiri zahtjeva standarda – struktura studijskog programa, svrha i ciljevi, kurikulum i kompetencije diplomiranih studenata.

Nacrti navedenih dokumenata su dostavljeni visokoškolskim ustanovama s ciljem provođenja javne rasprave u akademskoj zajednici. Pojedini fakulteti su izrazili interes da započnu s primjenom standarda i prije njihovog zvaničnog donošenja, u postupcima revizije i unapređenja svojih studijskih programa. U skladu sa iskazanim interesom pojedinih fakulteta, u novembru i decembru 2021. godine su organizovane prezentacije novih standarda za studijske programe, sa posebnim fokusom na specifične zahtjeve standarda koji se odnose na odgovarajuće naučne oblasti.

2.2. PODZAKONSKI AKTI

◊ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji

Ovim pravilnikom, donesenim na osnovu člana 48. Zakona, na optimalan način se organizuje obavljanje poslova i zadataka iz postojećih i proširenih nadležnosti Agencije, uz uvažavanje principa racionalnosti, efikasnosti i optimizacije procesa rada.

Upravni odbor Agencije je na 26. redovnoj sjednici održanoj 12.03.2021. godine donio Odluku o usvajanju navedenog Pravilnika. Ministarstvo je Rješenjem broj: 19.02/012-618-1/21 od 29.03.2021. godine dalo saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji.

◊ Pravilnik o određivanju visine naknada za pružanje usluga iz nadležnosti Agencije i vrstama i načinu raspodjele vlastitih prihoda

Ovaj pravilnik je donesen u skladu sa članom 39. Zakona. Pored regulisanja novih nadležnosti Agencije koje se odnose na naknade i način raspodjele prihoda u oblasti početne akreditacije, naknade za rad Komiteta za žalbe i prigovore i po potrebi traženja stručnog mišljenja u vezi sa priznavanjem strane visokoškolske kvalifikacije, ovim pravilnikom je izvršeno ujednačavanje iznosa naknade za domaće i strane stručnjake, odnosno recenzente koji su članovi komisija stručnjaka, odnosno komisija recenzenata.

Upravni odbor Agencije je na 27. redovnoj sjednici održanoj 23.4.2021. godine, razmatrao i usvojio navedeni pravilnik.

◊ Pravilnik o postupku priznavanja strane visokoškolske kvalifikacije

Na osnovu člana 25. Zakona, 24.8. 2021. godine donesen je Pravilnik o postupku priznavanja strane visokoškolske kvalifikacije broj: 01/1.5.334/21 koji reguliše novu nadležnost Agencije u oblasti priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija. Ovim pravilnikom se reguliše postupak profesionalnog priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija, sadržaj zahtjeva za priznavanje strane visokoškolske kvalifikacije, forma i sadržaj rješenja o priznavanju strane visokoškolske kvalifikacije, kao i drugi detalji vezani za postupak priznavanja strane visokoškolske kvalifikacije.

◊ **Pravilnik o početnoj akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa**

Pravilnik o početnoj akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa broj: 01/1.5.499/21 je donesen 30.12.2021. godine na osnovu člana 13. Zakona. Ovaj pravilnik reguliše novu nadležnost Agencije u oblasti početne akreditacije. Pravilnikom se propisuje postupak vanjskog vrednovanja u svrhu početne akreditacije, način utvrđivanja Liste recenzenata, postupak formiranja i način rada Komisije recenzenata, forma izvještaja i davanje preporuke za izdavanje dozvole za rad.

◊ **Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa**

Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa broj: 01/1.5.500/21 je donesen 30.12.2021. godine na osnovu člana 18. Zakona. Pravilnikom se propisuje način provjere legitimnosti visokoškolske ustanove za akreditaciju, postupak vanjskog vrednovanja visokoškolskih ustanova i studijskih programa, način utvrđivanja liste stručnjaka, postupak formiranja i rada komisija stručnjaka, postupak izbora i imenovanja recenzenata za recenzije studijskih programa, način pribavljanja mišljenja Akreditacijskog vijeća i postupak izdavanja rješenja o akreditaciji, odnosno odbijanju zahtjeva za akreditaciju.

◊ **Pravilnik o vođenju registra akreditovanih visokoškolskih ustanova**

Pravilnik o vođenju registra akreditovanih visokoškolskih ustanova broj: 1-02-2-6/22 od 21.01.2022. godine je donesen na osnovu člana 19. Zakona i reguliše novu nadležnost Agencije u oblasti vođenja Registra akreditovanih visokoškolskih ustanova. Ovim pravilnikom se propisuje način vođenja, izgled i sadržaj Registra, postupak upisa, ispravke upisa, brisanje iz Registra, te dostupnost informacija o akreditovanim visokoškolskim ustanovama.

◊ **Pravilnik o platama, naknadama i drugim primanjima zaposlenih**

Pravilnik o platama, naknadama i drugim primanjima zaposlenih broj: 01/1.5.145/21 od 19.04.2021. godine uređuje način utvrđivanja plata i naknada i drugih primanja zaposlenih u Agenciji u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnikom o radu Agencije i Statutom Agencije. Koeficijenti i cijena rada koji služe za obračun visine plate i drugih materijalnih primanja zaposlenih u Agenciji, određuje se na osnovu analogne primjene odredaba Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske, uzimajući u obzir specifične vještine i iskustvo za svako radno mjesto.

◊ **Pravilnik o radu**

Pravilnik o radu broj: 01/1.5.147/21 od 19.04.2021. godine, je donesen na osnovu člana 25. Statuta Agencije i Zakona o radu, i uređuje prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih u Agenciji.

◊ **Pravilnik o auditu**

Pravilnik o auditu broj: 01/1.5.396/21 je donesen 8.10.2021. godine na osnovu člana 20. Zakona. Pravilnikom se propisuje način vođenja postupka vanjske nezavisne periodične procjene unutrašnjeg sistema obezbjeđenja kvaliteta (audita), metodologija procjene, standardi za akreditaciju koji predstavljaju referentne vrijednosti za procjenu, te obrasci i ishodi procjene.

◊ **Pravilnik o tematskom vrednovanju**

Pravilnik o tematskom vrednovanju broj: 01/1.5.398/21 je donesen 8.10.2021. godine na osnovu člana 21. Zakona. Pravilnikom se propisuje postupak i metodologija tematskog vrednovanja, način angažovanja recenzenata, te forma prijedloga za pokretanje postupka tematskog vrednovanja.

III TEMATSKI DIO

3.1. POSTUPCI VANJSKOG VREDNOVANJA

3.1.1. Nove prijave za akreditaciju

U 2021. godini dvije visokoškolske ustanove podnijele su prijave za akreditaciju i to:

- ◊ Visoka škola za primijenjene i pravne nauke „Prometej“, Banja Luka i
- ◊ Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment, Banja Luka.

Za obje ustanove u toku je postupak provjere legitimnosti za pristup akreditaciji kod nadležnih organa, Republičke uprave za inspekcijske poslove i Ministarstva. Pored redovnih aktivnosti koje uključuju provjeru legitimnosti za pristup akreditaciji, na osnovu podataka prikupljenih u toku realizacije dijela projekta rangiranja koji se odnosi na bibliometrijski učinak, za Visoku školu primijenjenih i pravnih nauka „Prometej“ zatraženo je sprovođenje upravnog nadzora. Upravni nadzor sprovodi Ministarstvo u skladu sa članom 129. Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske, s ciljem utvrđivanja ispunjenosti svih zakonom propisanih uslova za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, a što predstavlja preduslov za pokretanje postupka akreditacije.

Postupak akreditacije je obustavljen za Visoku školu za informacione tehnologije, ekonomiju i preduzetništvo ITEP, Laktaši zbog pokretanja postupka zatvaranja visokoškolske ustanove pred nadležnim Ministarstvom.

3.1.2. Provođenje postupaka akreditacije

U 2021. godini nastavljani su postupci akreditacije za sljedeće visokoškolske ustanove:

- ◊ Visoka medicinska škola Prijedor (prva akreditacija i akreditacija studijskog programa),
- ◊ Univerzitet „Bijeljina“ Bijeljina (prva akreditacija i akreditacija studijskih programa),
- ◊ Visoka škola za uslužni biznis, Istočno Sarajevo-Sokolac (reakreditacija i akreditacija studijskog programa),
- ◊ Visoka škola za ekonomiju i informatiku, Prijedor (prva akreditacija i akreditacija studijskog programa)
- ◊ Panevropski univerzitet Apeiron, Banja Luka (reakreditacija i akreditacija studijskih programa) i
- ◊ Univerzitet Slobomir P Bijeljina (reakreditacija i akreditacija studijskih programa)

Za **Visoku medicinsku školu Prijedor** nastavljen je postupak akreditacije iz 2020. godine za ustanovu i studijski program Zdravstvena njega. Nakon razmatranja recenzentskih izvještaja za navedeni studijski program (dva izvještaja stručnjaka iz uže naučne oblasti studijskog programa i jednog izvještaja studenta-recenzenta), izvještaja o samovrednovanju ustanove, odnosno studijskog programa i druge relevantne dokumentacije, Komisija stručnjaka je u januaru 2021. godine posjetila visokoškolsku ustanovu. Pripremljeni su konačni izvještaji o vanjskom vrednovanju ustanove, odnosno studijskog programa u kojima je Komisija stručnjaka preporučila izdavanje rješenja o akreditaciji i za ustanovu i za studijski program. Izvještaje o vanjskom vrednovanju ustanove, odnosno studijskog programa razmatralo je Akreditacijsko vijeće Agencije i u aprilu 2021. godine donijelo zaključak o usklađenosti postupka vanjskog vrednovanja sa standardima i kriterijuma.

Nastavljen je postupak akreditacije iz 2020. godine za **Univerzitet „Bijeljina“ Bijeljina** i pet studijskih programa (Agroekonomija, Poljoprivredna proizvodnja, Farmacija, Psihologija i Sestrinstvo). Nakon posjete visokoškolskoj ustanovi koja je obavljena u decembru 2020. godine, uzimajući u obzir i 15 recenzentskih izvještaja koji su sačinjeni za navedene studijske programe (pet izvještaja studenata-recenzenata i 10 izvještaja stručnjaka iz užih naučnih oblasti studijskih programa) i druge relevantne činjenice, Komisija stručnjaka je pripremila konačne izvještaje o vanjskom vrednovanju visokoškolske ustanove, odnosno studijskih programa. Komisija stručnjaka je na osnovu obavljenog vanjskog vrednovanja preporučila izdavanje rješenja o akreditaciji i za ustanovu i za prijavljene studijske programe. Izvještaje o vanjskom vrednovanju ustanove, odnosno studijskih programa razmatralo je Akreditacijsko vijeće Agencije i u februaru 2021. godine donijelo zaključak o usklađenosti postupka vanjskog vrednovanja sa standardima i kriterijuma.

Za **Visoku školu za uslužni biznis, Istočno Sarajevo-Sokolac**, nastavljen je postupak akreditacije iz 2020. godine za ustanovu i studijski program Ekonomija i poslovanje. Nakon posjete visokoškolskoj ustanovi koja je obavljena u decembru 2020. godine, Komisija stručnjaka je pripremila konačne izvještaje o vanjskom vrednovanju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, uzimajući u obzir i tri recenzentska izvještaja koji su sačinjeni za navedeni studijski program (dva izvještaja stručnjaka iz uže naučne oblasti studijskog programa i jedan izvještaj studenta-recenzenta) i druge relevantne činjenice. Komisija stručnjaka je na osnovu obavljenog vanjskog vrednovanja preporučila izdavanje pisma očekivanja i za visokoškolsku ustanovu i za studijski program, kojim se ustanovi daje rok od najviše godinu dana da ispuni preporuke date za zahtjeve kriterijuma koji se odnose na izradu i odobravanje programa, upis studenata i njihovo napredovanje kroz studije, ljudske resurse, resurse za učenje i podršku studentima.

Izvještaje o vanjskom vrednovanju ustanove, odnosno studijskog programa razmatralo je Akreditacijsko vijeće Agencije i u februaru 2021. godine donijelo zaključak o usklađenosti postupka vanjskog vrednovanja sa standardima i kriterijuma. Agencija je zajedno sa ustanovom pripremila Plan mjera za realizaciju preporuka Komisije stručnjaka kojim su definisane aktivnosti i rokovi za realizaciju preporuka po najniže ocijenjenim kriterijumima. Visokoškolska ustanova je oktobru 2021. godine dostavila izvještaj o realizaciji preporuka, te je u decembru 2021. godine obavljena nadzorna posjeta visokoškolskoj ustanovi s ciljem utvrđivanja nivoa ispunjenosti preporuka datih od strane Komisije stručnjaka. U toku je priprema konačne verzije izvještaja o vanjskom vrednovanju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa.

Nastavljen je postupak akreditacije iz 2020. godine za **Visoku školu za ekonomiju i informatiku, Prijedor** za ustanovu i studijski program Javna uprava. Pripremljena su tri recenzentska izvještaja za navedeni studijski program (dva izvještaja stručnjaka iz uže naučne oblasti studijskog programa i jedan izvještaj studenta-recenzenta) i dovršen je postupak imenovanja Komisije stručnjaka. Prije započinjanja postupka vanjskog vrednovanja uslijedila je naknadna provjera preduslova za akreditaciju na osnovu novih činjenica koje su se pojavile u toku trajanja postupka. Od Republičke uprave za inspekcijske poslove zatražen je vanredni inspekcijski pregled radi utvrđivanja činjeničnog stanja, a dodatne informacije su zatražene i od inspekcijskih organa Republike Srbije. Sektor za inspekcijske poslove pri Ministarstvu prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja Srbije je dostavio tražene informacije a visokoškolska ustanova je u međuvremenu otklonila nedostatak, čime su se stekli uslovi za nastavak postupka akreditacije.

Posjeta Komisije stručnjaka je obavljena 1-2. jula 2021. godine, a zatim je pripremljen konačan izvještaj o vanjskom vrednovanju visokoškolske ustanove i konačan izvještaj o vanjskom vrednovanju studijskog programa. Komisija stručnjaka je na osnovu obavljenog vanjskog vrednovanja preporučila izdavanje pisma očekivanja za visokoškolsku ustanovu i studijski program, kojim se ustanovi daje rok od najviše godinu dana da ispuni preporuke date za zahtjeve kriterijuma koji se odnose na politiku osiguranja kvaliteta, izradu i odobravanje programa, kontinuirano praćenje i periodičnu reviziju programa, te kod studijskog programa dodatno i zahtjev kriterijuma koji se odnosi na mobilnost akademskog osoblja i studenata.

Izvještaje o vanjskom vrednovanju ustanove, odnosno studijskog programa razmatralo je Akreditacijsko vijeće Agencije i u septembru 2021. godine donijelo zaključak o usklađenosti postupka vanjskog vrednovanja sa standardima i kriterijuma. Nakon dobijanja pisma očekivanja, ustanova je uložila žalbu Upravnom odboru Agencije i Komitetu za žalbe i prigovore, te primjedbe na izvještaje i pismo očekivanja direktoru Agencije. Upravni odbor Agencije je razmatrao žalbu Visoke škole i istu odbacio kao nedopuštenu. U decembru 2021. godine sa ustanovom je usaglašen Plan mjera za realizaciju preporuka Komisije stručnjaka kojim su definisane aktivnosti i rokovi za realizaciju preporuka po najniže ocijenjenim kriterijumima.

Za **Panevropski univerzitet Apeiron** je nastavljen postupak akreditacije iz 2020. godine za ustanovu i 16 studijskih programa (Preduzetnički menadžment, Menadžment bankarstva, finansija i trgovine - prvi i drugi ciklus, Opšte pravo - prvi i drugi ciklus, Poslovna informatika - prvi i drugi ciklus, Računarska multimedija i grafika, Sestrinstvo, Fizioterapija i radna terapija, Menadžment u zdravstvu - drugi ciklus, Ruski jezik - prvi i drugi ciklus, Pedagoško-nastavni u sportu, Sport u ciljanim grupama - drugi ciklus i Drumski saobraćaj). Završeno je 46 recenzentskih izvještaja, od čega su 32 izvještaji stručnjaka iz užih naučnih oblasti studijskih programa i 14 izvještaja studenata-recenzenata. Nakon što je visokoškolska ustanova razmotrila izvještaje recenzenata, iz postupka akreditacije je povučeno pet studijskih programa u skladu sa Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa,⁸ te je postupak nastavljen za preostalih 11 studijskih programa. Komisija stručnjaka je imenovana u oktobru 2021. godine, ali je zbog objektivnih razloga došlo je do zamjene člana komisije stručnjaka iz reda

⁸ Članom 16. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa je propisano da, ukoliko recenzija studijskog programa ukazuje na znatna odstupanja od kriterijuma i standarda, visokoškolska ustanova može da povuče studijski program iz daljnog postupka eksterne evaluacije te da ga prijavi za ponovnu recenziju nakon otklanjanja utvrđenih nedostataka i ispunjavanja preporuka datih u izvještaju o recenziji studijskog programa, u roku koji ne može biti kraći od godinu dana od dana prijema izvještaja o recenziji.

studenata. U međuvremenu je došlo i do zamjene člana komisije stručnjaka iz reda akademske zajednice što je dovelo do prolongiranja rokova za završetak postupka akreditacije. Posjeta Komisije stručnjaka visokoškolskoj ustanovi je planirana za prvi kvartal 2022. godine.

Univerzitet Slobomir P Bijeljina je dostavio prijavu za reakreditaciju i akreditaciju 13 studijskih programa (Informacione tehnologije - prvi i drugi ciklus, Pravne studije - prvi i drugi ciklus, Ekonomija i menadžment - prvi i drugi ciklus, Anglistika - prvi i drugi ciklus, Muzika - prvi i drugi ciklus, Grafički dizajn - prvi i drugi ciklus i Poresko-finansijska analiza - prvi ciklus). Pošto su tokom provjere legitimnosti za akreditaciju od strane Republičke uprave za inspekcijske poslove utvrđene određene nepravilnosti i naložene mjere za otklanjanje istih, nisu bili ispunjeni preduslovi za započinjanje postupka reakreditacije i akreditacije studijskih programa. Nakon što je u oktobru 2021. godine Republička prosvjetna inspekcija obavijestila Agenciju o sprovedenom inspekcijskom nadzoru i otklanjanju uočenih nepravilnosti od strane visokoškolske ustanove, stekli su se uslovi za provođenje postupka akreditacije. Agencija je angažovala 14 recenzenata iz reda stručnjaka iz užih naučnih oblasti studijskih programa, te šest studenata-recenzenata. Imenovana je Komisija stručnjaka za akreditaciju ustanove i studijskih programa i u toku su aktivnosti na analizi dokumentacije i pripreme za posjetu visokoškolskoj ustanovi.

Za dvije visoke škole koje su se prijavile za akreditaciju krajem 2020. godine, **Visoka škola „Koledž kozmetologije i estetike“** i **Visoka medicinska škola zdravstva Doboj**, Agencija je na osnovu podataka prikupljenih u toku realizacije dijela projekta rangiranja koji se odnosi na bibliometrijski učinak, zatražila od Ministarstva sprovođenje upravnog nadzora nad radom ovih ustanova. Nakon okončanja postupka upravnog nadzora i u zavisnosti od njegovog ishoda, biće odlučeno o nastavku postupka akreditacije za navedene visoke škole.

3.1.3. Izdavanje rješenja o akreditaciji i pisama očekivanja

Agencija je u skladu sa preporukama komisija stručnjaka, zaključcima Akreditacijskog vijeća te zakonskim i podzakonskim aktima u oblasti obezbjeđenja kvaliteta, donijela dva rješenja o akreditaciji visokoškolskih ustanove i studijskih programa i to za:

- ◊ Univerzitet „Bijeljina“, Bijeljina i pet studijskih programa (juli 2021. godine)
- ◊ Visoku medicinsku školu Prijedor i jedan studijski program (juni 2021. godine)

Agencija je takođe u skladu sa preporukama komisija stručnjaka, zaključcima Akreditacijskog vijeća te zakonskim i podzakonskim aktima u oblasti obezbjeđenja kvaliteta donijela dva pisma očekivanja i to za:

- ◊ Visoku školu za uslužni biznis Istočno Sarajevo-Sokolac (april 2021. godine) i
- ◊ Visoku školu za ekonomiju i informatiku Prijedor (oktobar 2021. godine)

Donesena su i tri Dopunska Rješenja o akreditaciji i to za:

- ◊ Studijski program Ekonomija i poslovanje Nezavisnog univerziteta Banja Luka (juni 2021. godine),
- ◊ Panevropski univerzitet Apeiron (mart 2021. godine),

- ◊ Visoku školu za primijenjene i pravne nauke „Prometej“ (april 2021. godine)

Rješenja o izmjeni rješenja o akreditaciji u svrhu upisa u Državni registar akreditovanih visokoškolskih ustanova koji vodi Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta na nivou BiH (HEA), donesena su za:

- ◊ Univerzitet u Banjoj Luci i 16 studijskih programa
- ◊ Univerzitet u Istočnom Sarajevu i 12 studijskih programa
- ◊ Nezavisni univerzitet Banja Luka i pet studijskih programa
- ◊ Visoku školu Banja Luka College i dva studijska programa
- ◊ Univerzitet Sinergija Bijeljina i osam studijskih programa
- ◊ Visoku medicinsku školu Prijedor i jedan studijski program

3.1.4. Status akreditacije visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj

U Tabeli 1. dat je pregled trenutnog statusa⁹ akreditacije i upisa u važeće registre¹⁰ za sve visokoškolske ustanove u Republici Srpskoj i njihove akreditovane studijske programe. Visokoškolske ustanove koje se nalaze u postupku akreditacije su u različitim fazama akreditacije, što je detaljno objašnjeno u Poglavlju 3.1.2 ili u postupku provjere legitimnosti za akreditaciju (Poglavlje 3.1.1). Izvod iz registra visokoškolskih ustanova Republike Srpske je dostupan na web stranici Agencije.¹¹

Napominjemo da u skladu sa odredbama ranije važećeg zakona u oblasti visokog obrazovanja, akreditacija nije bila obavezna i dozvola za rad (licenca) se smatrala početnom akreditacijom. Zakonom o obezbjeđenju kvaliteta akreditacija je, kao postupak obezbjeđenja kvaliteta zasnovan na samovrednovanju i ocjeni nezavisnih stručnjaka radi potvrde ispunjavanja uslova za nastavak obavljanja djelatnosti, postala obavezujuća i propisano je da visokoškolske ustanove podliježu periodičnoj akreditaciji svakih pet godina. U prelaznim odredbama navedenog zakona je propisano da su visokoškolske ustanove koje su stekle početnu akreditaciju u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast visokog obrazovanja, dužne da pokrenu postupak akreditacije u roku ne dužem od dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona o obezbjeđenju kvaliteta.

U Republici Srpskoj postoje samo dvije visoke škole na koje se odnosi ova odredba, Visoka škola „Koledž kozmetologije i estetike“ Banja Luka i Visoka škola za turizam i hotelijerstvo Trebinje. Visoka škola „Koledž kozmetologije i estetike“ Banja Luka se prijavila za akreditaciju krajem 2020. godine (vidjeti Poglavlje 3.1.1) dok je Visoka škola za turizam i hotelijerstvo Trebinje u 2021. godini pripremila potrebnu dokumentaciju i u prvoj polovini 2022. godine se očekuje podnošenje prijave za akreditaciju.

⁹ Januar 2022. godine

¹⁰ Pod važećim registrima se podrazumijevaju Registar visokoškolskih ustanova i studijskih programa Republike Srpske koji vodi Ministarstvo, Državni registar akreditovanih visokoškolskih ustanova koji vodi Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta u BiH (HEA) i evidencija visokoškolskih ustanova koje vodi Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja BiH

¹¹ <https://www.avors.org/index.php/sr/r-gis-r>

Red. broj	VISOKOŠKOLSKA USTANOVA	STATUS AKREDITACIJE
1	Univerzitet u Banjoj Luci	Akreditacija visokoškolske ustanove i 16 studijskih programa upisana u sve važeće registre
2	Univerzitet u Istočnom Sarajevu	Akreditacija visokoškolske ustanove i 12 studijskih programa upisana u sve važeće registre
3	Nezavisni univerzitet Banja Luka	Akreditacija visokoškolske ustanove i 5 akreditovanih studijskih programa upisana u sve važeće registre
4	Univerzitet za poslovne studije Banja Luka	Akreditacija visokoškolske ustanove upisana u sve važeće registre
5	Visoka škola Banja Luka College	Akreditacija visokoškolske ustanove i dva studijska programa upisana u sve važeće registre
6	Univerzitet Sinergija Bijeljina	Akreditacija visokoškolske ustanove i osam studijskih programa upisana u sve važeće registre
7	Visoka škola za uslužni biznis Istočno Sarajevo - Sokolac	Nakon izdavanja pisma očekivanja, obavljena je nadzorna posjeta ustanovi i studijskom programu u decembru 2021. godine i u toku je usaglašavanje izvještaja (vidjeti Poglavlje 3.1.2)
8	Slobomir P Univerzitet	U toku je postupak recenziranja studijskih programa prijavljenih za akreditaciju. Imenovana je Komisija stručnjaka za akreditaciju ustanove i studijskih programa (vidjeti Poglavlje 3.1.2)
9	Panevropski univerzitet Apeiron, Banja Luka	Završen postupak recenziranja studijskih programa i u toku je zamjena jednog člana Komisije stručnjaka. Posjeta Komisije stručnjaka ustanovi i postupak vanjskog vrednovanja je planiran za prvi kvartal 2022. godine (vidjeti Poglavlje 3.1.2)
10	Visoka škola za primijenjene i pravne nauke „Prometej“ Banja Luka	U sklopu provjere legitimnosti za reakreditaciju, zatražen je upravni nadzor nad radom Visoke škole (vidjeti Poglavlje 3.1.1)
11	Visoka poslovno tehnička škola Dobož	Akreditacija visokoškolske ustanove upisana u sve važeće registre. Predaja zahtjeva za reakreditaciju ustanove i akreditaciju studijskih programa se očekuje početkom 2022. godine
12	Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka	Akreditacija visokoškolske ustanove upisana u sve važeće registre. Ustanova predala aplikaciju za reakreditaciju ustanove i akreditaciju studijskih programa i u toku je provjera legitimnosti za akreditaciju (vidjeti Poglavlje 3.1.1)
13	Visoka škola za ekonomiju i informatiku Prijedor	Ustanova je dobila pismo očekivanja nakon čega je sa Agencijom usaglašen Plan mjera za realizaciju preporuka Komisije stručnjaka (vidjeti Poglavlje 3.1.2)
14	Univerzitet „Bijeljina“, Bijeljina	Akreditacija visokoškolske ustanove i pet studijskih programa upisana u sve važeće registre
15	Visoka medicinska škola Prijedor	Akreditacija visokoškolske ustanove i jednog studijskog programa upisana u sve važeće registre
16	Visoka škola „Koledž kozmetologije i estetike“ Banja Luka	U sklopu provjere legitimnosti za akreditaciju, zatražen je upravni nadzor nad radom visoke škole (vidjeti Poglavlje 3.1.1)

17	Visoka škola za turizam i hotelijerstvo Trebinje	Visoka škola pripremila dokumentaciju za akreditaciju, predaja zahtjeva za reakreditaciju ustanove i akreditaciju studijskih programa se očekuje početkom 2022. godine
18	Visoka medicinska škola zdravstva Doboj	U sklopu provjere legitimnosti za akreditaciju, zatražen je upravni nadzor nad radom Visoke škole (vidjeti Poglavlje 3.1.1)
19	Visoka škola za informacione tehnologije, ekonomiju i preduzetništvo	Ustanova je pokrenula postupak likvidacije

Tabela 1. Status akreditacije visokoškolskih ustanova

3.1.5. Ažuriranje Lista recenzenata

Agencija vodi Listu recenzenata za vanjsko vrednovanje u visokom obrazovanju koja je otvorenog tipa, te recenzenti iz reda akademskog osoblja, privrede i prakse i studenata, mogu da se prijavljuju tokom cijele godine. Ova lista se u skladu sa Zakonom koristi u postupcima početne akreditacije i u postupcima recenzije studijskih programa u svrhu njihove akreditacije. Odlukom o načinu formiranja i strukturi Liste i kriterijumima za izbor stručnjaka na Listu recenzenata definisani su kriterijumi za svaku kategoriju recenzenata, a pristigle prijave razmatra Upravni odbor i na Listu uvrštava recenzente koji ispunjavaju uslove definisane navedenom odlukom.¹²

S ciljem uključivanja većeg broja recenzenata iz različitih naučnih oblasti i polja na Listu recenzenata, Agencija je u više navrata obavještavala visokoškolske ustanove u zemlji i inostranstvu o navedenoj listi i pozivala predstavnike akademske zajednice i studenata da se prijave na istu. Trenutno se na Listi recenzenata nalazi 470 recenzenata¹³ i to:

Iz reda akademske zajednice 408:

- ◊ Prirodne nauke – 45
- ◊ Inženjerstvo i tehnologija – 91
- ◊ Medicinske i zdravstvene nauke – 41
- ◊ Poljoprivredne nauke – 13
- ◊ Društvene nauke – 169
- ◊ Humanističke nauke – 49

Iz reda studenata: 50

Iz reda privrede i prakse: 12

3.1.6. Saradnja sa institucijama i tijelima u oblasti visokog obrazovanja

Predstavnici Agencije su redovno prisustvovali sjednicama Rektorske konferencije Republike Srpske (RKRS) i informisali članove RKRS o aktuelnim dešavanjima u oblasti akreditacije.

¹² https://www.avors.org/images/lista_recenzenata/odluka_o_nacinu_formiranja_liste_recenzenata.pdf

¹³ <https://www.avors.org/index.php/sr/lis-r-c-nz-n>

Predstavnici Agencije su takođe redovno prisustvovali i sjednicama Savjeta za visoko obrazovanje Republike Srpske.

Predstavnici Agencije učestvuju u Radnoj grupi za izradu Prijedloga strategije razvoja Ministarstva za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvu za period 2022-2028. godine koja je održala dvije radionice i dva sastanka u periodu septembar- decembar 2021. godine.

Agencija kontinuirano učestvuje u radu Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, Pododbora za inovacije, informaciono društvo i socijalnu politiku između EU i BiH, kao i u pripremama redovnih godišnjih izvještaja o napretku BiH u procesu evropskih integracija u dijelu koji se odnosi na obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju.

Nakon višegodišnjeg zastoja u saradnji sa Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta na nivou BiH (HEA), dolaskom novog rukovodstva u HEA u aprilu 2021. godine, stvorene su pretpostavke za uspostavljanje saradnje i rješavanje spornih pitanja iz prethodnog perioda. Na sastanku dviju agencija koji je održan 29.4.2021. godine dogovorena je saradnja u svim ključnim segmentima rada, a prvenstveno u oblasti akreditacije studijskih programa i razvoja mjerljivih indikatora kvaliteta u okviru kriterijuma za akreditaciju. Kroz saradnju dvije agencije dogovorena su i rješenja za višegodišnja sporna pitanja koja su u značajnoj mjeri opterećivala rad Agencije.

Najvažniji rezultat zajedničkog rada agencija je upis akreditovanih studijskih programa sa visokoškolskih ustanova iz Republike Srpske u Državni registar akreditovanih visokoškolskih ustanova koji vodi HEA (ukupno 54 studijska programa), kao i upis tri akreditovane visokoškolske ustanove (zajedno sa studijskim programima) u navedeni registar. Upis akreditovanih visokoškolskih ustanova i studijskih programa iz Republike Srpske je potpuno neosnovano osporavan više od dvije godine i završen je u julu 2021. godine. Takođe su ubrzane procedure imenovanja komisija stručnjaka za vanjsko vrednovanje u postupku akreditacije.

HEA je u decembru 2021. godine formirala i Radnu grupu za izradu modela akreditacije studijskih programa, koju čine po tri predstavnika Upravnog odbora HEA i državnih službenika iz HEA i po jedan predstavnik Republike Srpske (Agencija), Kantona Sarajevo i Hercegovačko-neretvanskog kantona. Zadatak ove Radne grupe je da analizira i predloži modele akreditacije studijskih programa koji bi bili svrsishodni i finansijski održivi za različite prostore visokog obrazovanja u BiH. Važno je napomenuti da iskustvo u akreditaciji studijskih programa u BiH ima jedino Republika Srpska koja je kroz svoje propise regulisala različite modele za vanjsko vrednovanje studijskih programa i uspješno akreditovala više od 60 studijskih programa.

3.2. MEĐUNARODNA SARADNJA, UČEŠĆE U PROJEKTIMA I OSTALE AKTIVNOSTI

3.2.1. Aktivnosti u okviru mreža i asocijacija

- ◊ Mreža agencija za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju Centralne i Istočne Evrope (Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education - CEENQA)

Agencija je punopravni član CEENQA od 2013. godine, a od 2017. do 2021. godine imala je i svog predstavnika u Izvršnom odboru CEENQA. Predstavnik Agencije je u jednom mandatu obavljala i

dužnost potpredsjednika CEENQA. Od 2020. godine CEENQA je počela da organizuje redovne dvomjesečne onlajn sastanke agencija na kojima je Agencija redovno učestvovala. Član Izvršnog odbora iz Agencije je učestvovao na sastanku Radne grupe 19.01.2021. godine na kojem je definisan plan realizacije Programa razmjene osoblja između članica mreže. Predstavnici Agencije su učestvovali na sljedećim sastancima predstavnika agencija članica CEENQA mreže:

- ◊ 19.01.2021. godine održan je sastanak koji je bio posvećen upravljanju podacima u agencijama za akreditaciju,
- ◊ sastanak koji je održan 17.03.2021. godine je bio je posvećen temi nastave na daljinu i kombinovanim metodima nastave u visokom obrazovanju u post-pandemijskom periodu,
- ◊ 19.05.2021. godine održan je sastanak posvećen temi održavanja virtuelnih posjeta u vrijeme pandemije, kao i učešća ključnih zainteresovanih strana u radu agencija,
- ◊ na sastanku održanom 21.07.2021. godine je, pored izvještaja predsjednika i članova odbora, razmatrana tema održavanja virtuelnih trening radionica, kao i prezentaciji rada agencija članica mreže,
- ◊ na sastanku održanom 17.11.2021. godine su, pored izvještaja predsjednika i članova odbora, prezentovane informacije o radu agencija članica mreže.

Predstavnici Agencije učestvovali su 13.10.2021. godine na redovnoj Godišnjoj skupštini i radionici o načinu rada agencija za vrijeme trajanja pandemije izazvane virusom korona.

- ◊ Evropska asocijacija za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA).

Agencija je pridruženi član ENQA od 2018. godine. Predstavnici Agencije prisustvovali su Generalnoj skupštini ENQA koja je održana putem Zoom aplikacije 21.10.2021. godine. Na Skupštini je razmatran prijem novih članica, kako u punom članstvu tako i pridruženih članica, te postupci vanjskog vrednovanja rada agencija.

- ◊ Međunarodna mreža agencija za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education - INQAAHE)

Agencija je punopravni član INQAAHE od 2015. godine. Predstavnici Agencije učestvovali su 17.03.2021. godine putem Zoom aplikacije u radu tematskog sastanka INQAAHE koji je održan povodom obilježavanja 30 godina postojanja svjetske mreže agencija za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju. Tema sastanka su bili efekti dosadašnjeg rada mreže kao i rad agencija za obezbjeđenje kvaliteta na unapređenju standarda u oblasti visokog obrazovanja

3.2.2. Saradnja sa drugim agencijama

Agencija je nastavila da održava kontakte sa svim agencijama sa kojima ima potpisane sporazume:

- ◊ Sporazum o saradnji sa Nacionalnim telom za akreditaciju i proveru kvaliteta u visokom obrazovanju Srbije (NAT),

- ◊ Memorandum o saradnji sa Nacionalnom agencijom za akreditaciju u oblasti obrazovanja (NAA), Ruska Federacija,
- ◊ Memorandum o saradnji sa Agencijom za obezbjeđenje kvaliteta i strateški razvoj visokog obrazovanja Aragona (ACPUA), Španija
- ◊ Memorandum o saradnji sa Agencijom za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (AKOVKO), Crna Gora

Agencija i Asocijacija za vrednovanje i akreditaciju nastavničkih studijskih programa iz Turske (EPDAD)¹⁴ održale su 19.02.2021. godine pripremni sastanak u svrhu pripreme programa razmjene osoblja. Program razmjene osoblja između AVORS i EPDAD obavljen je u okviru programa razmjene CEENQA mreže koji se odvija od 2018. godine. 05.03.2021. godine je održan drugi sastanak na kojem su definisane zajedničke teme koje će biti predmet programa razmjene osoblja među kojima su, između ostalog, procedure akreditacije studijskih programa i uslovi rada agencija i visokoškolskih ustanova u periodu pandemije. Između dvije agencije je 29.03.2021. godine potpisan Memorandum o saradnji kojim je predviđeno da agencije sarađuju i rade na unapređenju propisa i osiguranja kvaliteta u svojoj nadležnosti i poboljšanju kvaliteta visokog obrazovanja u obje strane. Takođe se predviđa saradnja u oblasti razmjene informacija, razvoja komeptencija zaposlenih, te razmjene stručnjaka i recenzenata.

Agencija i Agencija za kvalitet u visokom obrazovanju Katalonije (AQU)¹⁵ održale su 09.03.2021. godine sastanak na kojem je razgovarano o pozitivnim praksama u oblasti obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju. Dogovorena je dalja saradnja dviju agencija i međusobne posjete. Agencije su 27.07.2021. godine potpisale Memoranduma o saradnji kojim je predviđeno da agencije rade na unapređenju propisa i osiguranja kvaliteta u svojoj nadležnosti i poboljšanju kvaliteta visokog obrazovanja u obje strane. Takođe se predviđa saradnja u oblasti razmjene informacija, razvoja komeptencija zaposlenih, te razmjene stručnjaka i recenzenata. Memorandum o saradnji takođe predviđa i međusobno priznavanje postupaka o vanjskom vrednovanju.

3.2.3. Projekti

Agencija je partner u projektu „Obrazovanje i zapošljavanje“ koji finansira Evropska unija. Projekat obuhvata četiri komponente koje se odnose na različite aspekte svih sistema obrazovanja u Bosni i Hercegovini, te uključuje sve nadležne obrazovne vlasti. Agencija je predviđena kao jedan od ključnih partnera u okviru druge komponente projekta „Osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja“ koja ima za cilj razvoj standarda kvalifikacija i standarda zanimanja, kao i unapređenje mehanizama prepoznavanja neformalnog i informalnog obrazovanja. Sastanci Upravnog odbora projekta su održani u aprilu i junu 2021. godine, dok je u decembru 2021. godine održan sastanak Radne grupe za visoko obrazovanje na kojem je posebno razmatrana metodologija prikupljanja podataka o zapošljavanju osoba sa visokom stručnom spremom.

Agencija učestvuje projektu Opšteg obrazovanja TABLA koji realizuje organizacija Save the Children, u partnerstvu sa Zavodom Republike Slovenije za školstvo, Fondacijom Obrazovanje u akciji u BiH i Mrežom za izgradnju mira, a koji ima za cilj izmjene kurikuluma nastavničkih studijskih programa.

¹⁴ Association for Evaluation and Accreditation of Teacher Education Programs – EPDAD/EPDAD

¹⁵ Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya – AQU

TABLA projekat nudi okvir i podršku uvođenju promjena i unapređenja u obrazovnu praksu, te radi na povećanju efektivnosti i efikasnosti obrazovnog sistema Republike Srpske s krajnjim ciljem da se podrži unapređenje ishoda učenja kod učenika, a nastavnici steknu znanja i vještine potrebne za razvoj funkcionalnog znanja i kritičkog razmišljanja kod učenika. Koordinaciona grupa je održala sastanke u julu i oktobru 2021. godine gdje je razgovarano o razvoju modularnih kurikuluma studijskih programa nastavničkih zanimanja, kao i o razvoju standarda kvalifikacija i standarda zanimanja u navadenoj oblasti.

Agencija učestvuje u projektu UNIGEM (University and Gender Mainstreaming) koji se bavi pitanjima rodne ravnopravnosti i rodno zasnovanog nasilja na univerzitetima Bosni i Hercegovini, Srbiji, Crnoj Gori i Hrvatskoj, a koji će biti realizovan u periodu 2021-2024. godina. Projekat implementira Transkulturalna psihosocijalna obrazovna fondacija (TPO), uz podršku Ambasade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u Bosni i Hercegovini, a takođe je uključeno 17 univerziteta iz regiona među kojima i univerziteti iz Republike Srpske. Prvi sastanak sa predstavnicima projekta u Agenciji je održan u septembru 2021. godine gdje je dogovorena uloga Agencije u okviru projekta.

Evropska asocijacija za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA) je uputila poziv Agenciji za učešće u projektu koji ima za cilj dostizanje usklađenosti rada agencija pridruženih članova sa Evropskim standardima i smjernicama za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju. Agencija se odazvala pozivu i prijedlog projekta podnesen je Evropskoj komisiji u okviru Erasmus programa.

3.2.4. Učešće u obukama i radionicama

- ◊ Učešće na webinaru „Osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju – slučaj Agencije za kvalitet u visokom obrazovanju Katalonije (AQU Catalunya)“ 09.02.2021. godine koji je bio jedan od niza webinar organizovanih od strane Nacionalnog vijeća za evaluaciju i kvalitet Indije
- ◊ 18.03.2021. godine učešće na seminaru „Zaštita i promocija akademske čestitosti: Kako agencije za obezbjeđenje kvaliteta mogu da djeluju“ organizovanom od strane Evropske asocijacije za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA).
- ◊ Učešće u radionici u vezi sa unapređenjem kvaliteta, dostupnosti i pravovremenosti statističkih podataka u oblasti visokog obrazovanja u martu 2021. godine, u organizaciji Regionalnog biroa za nauku i kulturu UNESCO-a
- ◊ Učešće u radionici „Učinkovita, pristupačna i transparentna akreditacija studijskih programa u Bosni i Hercegovini“ održanoj 21- 22. aprila 2021. godine na kojoj je zaključeno da je akreditacija studijskih programa jedan od najvažnijih izazova za nadležne institucije u narednom periodu
- ◊ Učešće u webinaru „Onlajn obezbjeđenje kvaliteta – iskustva ENQA agencija“ 5. maja 2021. godine u organizaciji Evropske asocijacije za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA)
- ◊ Učešće na drugom konsultativnom sastanku regionalne Radne grupe za priznavanje akademskih kvalifikacija u okviru Sporazuma o priznavanju akademskih kvalifikacija na

prostoru zapadnog Balkana, 5. maja 2021. godine, u organizaciji Regionalnog savjeta za saradnju

- ◊ Učešće u webinaru „Osvrt na budućnost obezbjeđenja kvaliteta u Evropi“ koji se bavio analizom primjene ESG-a a u organizaciji Agencije za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju Katalonije
- ◊ Učešće na radionici Misije tehničke pomoći (TAM) koju su kroz zajedničku saradnju organizovali Erasmus+ kancelarija u BiH, Univerzitet u Banjoj Luci i tim stručnjaka za reformu visokog obrazovanja u BiH (HERE) 29. i 30. septembra 2021. godine. Radionica sa radnim nazivo „Akreditacija studijskih programa u BiH – traženje odgovarajućeg i održivog model“ imala je za cilj da sagleda trenutnu situaciju u vezi sa procesom akreditacije visokoškolskih ustanova u BiH sa posebnim akcentom na akreditaciju studijskih programa, te moguće modalitete primjenjive u BiH.

3.2.5. Tematske analize

Agencija je 16.03.2021. godine objavila tematsku analizu nastave na daljinu u visokom obrazovanju tokom trajanja vanrednih okolnosti. Analiza je obuhvatila 146 studijskih programa sa 14 akreditovanih visokoškolskih ustanova. Pripremljena su dva upitnika (jedan za akademsko osoblje i jedan za studente) koji su imali za cilj da procijene nivo zadovoljstva kvalitetom nastave na daljinu ključnih zainteresovanih strana. Upitnik za nastavno osoblje popunilo je 418 ispitanika, dok je upitnik za studente popunio 551 student.

Analiza je pokazala da su visokoškolske ustanove vrlo efikasno uspjele da organizuju nastavu na daljinu u veoma kratkom roku. Uočeno je da postoje određene razlike u realizaciji nastave na daljinu u zavisnosti od naučne oblasti ili polja studijskog programa, što je, s obzirom na heterogenost studijskih programa iz različitih oblasti, očekivan rezultat.

Iako su iskazali visok stepen zadovoljstva kvalitetom nastave na daljinu, i studenti i nastavno osoblje su se jasno odredili da preferiraju redovno odvijanje nastave, ali da onlajn platforme mogu biti pomoćni mehanizmi u redovnom procesu nastave, naročito na drugom i trećem ciklusu studija.

Tematska analiza je dpstavljena svim visokoškolskim ustanovama i objavljena na internet stranici Agencije.¹⁶ Analiza je urađena na srpskom i na engleskom jeziku i dostupna je u elektronskoj i štampanoj verziji.

3.2.6. Učešće na naučnim skupovima

- ◊ Predstavnici Agencije učestvovali su u maju 2021. godine na 3. Međunarodnom naučnom skupu "Kako regionalna univerzitetska saradnja može poboljšati poslovnu saradnju – ideje, izazovi i očekivanja". Na naučnom skupu predstavljena su dva rada čiji su autori predstavnici Agencije: „Rangiranje visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj – svrha, ciljevi i izazovi“ i „Modeli akreditacije studijskih programa – mogući pravci razvoja“ gdje su prikazana tri modela

¹⁶https://www.avors.org/attachments/article/378/tematska_analiza_20210315.pdf

akreditacije studijskih programa: recenzija, klasterska i pojedinačna akreditacija studijskih programa.

- ◊ Predstavnici Agencije učestvovali su u junu 2021. godine u Neumu na 12. istraživačko-ekspertske konferencije sa međunarodnim učešćem „Kvalitet 21“ na kojoj su u okviru tematske cjeline „Kvalitet u obrazovanju“ predstavili stručni rad pod naslovom „Akreditacija studijskih programa – svrsishodnost“
- ◊ Naučni rad „Ranking of higher education institutions as quality assurance mechanism“ je prezentovan na Petom međunarodnom kongresu o obrazovanju nastavnika i akreditaciji održanom u junu 2021. godine u organizaciji Asocijacije za vrednovanje i akreditaciju nastavničkih studijskih programa iz Turske (Association for Evaluation and Accreditation of Teacher Education Programs – EPDAD/EPDAD) i Gazi univerziteta iz Ankare (Gazi University, Ankara).

3.3. RANGIRANJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Agencija je od strane Komisije za borbu protiv negativnih pojava u visokom obrazovanju u Republici Srpskoj na sjednici održanoj 17. februara 2021. godine zadužena da pripremi prijedlog projekta rangiranja visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj. Dostavljeni projektni prijedlog Komisija za borbu protiv negativnih pojava u visokom obrazovanju je razmatrala i jednoglasno usvojila na sjednici održanoj 18. marta 2021. godine.

Projektnim prijedlogom su usaglašeni principi i svrha rangiranja u Republici Srpskoj.

Svrha projekta rangiranja je:

- ◊ bolja informisanost o sistemu visokog obrazovanja svih zainteresovanih strana, od studenata i istraživača do donosilaca odluka na institucionalnom nivou,
- ◊ kroz uporedive informacije olakšavanje studentima i istraživačima izbora visokoškolske ustanove,
- ◊ bolja informisanost radi izrade budućih strategija u oblasti visokog obrazovanja, - podsticanje visokoškolskih ustanova na stalni razvoj i unapređenje sistema kvaliteta radi boljeg pozicioniranja na listama,
- ◊ povećanje naučne produktivnosti u kontekstu međunarodne vidljivosti i prepoznatljivosti.

Principi rangiranja su:

- ◊ multidimenzionalnost (treba da pokriva različita područja djelovanja institucija: obrazovanje, istraživanje, inovacije, internacionalizaciju i odnos prema zajednici),
- ◊ nezavisnost (treba da ga sprovode eksperti u oblasti sistema kvaliteta i rangiranja van sistema visokog obrazovanja Republike Srpske),
- ◊ transparentnost (treba da korisnicima ponudi jasan uvid u sve faktore korištene za mjerenje rezultata),
- ◊ globalnost (treba da je uporediv sa postojećim priznatim metodologijama rangiranja)

30. marta 2021. godine održan je prvi sastanak predstavnika Agencije i eksperata u oblasti rangiranja, na kojem je formiran Ekspertski tim za rangiranje visokoškolskih ustanova (u daljem tekstu: Ekspertski tim) u sastavu:

1. Prof. dr Darko Petković, Univerzitet u Zenici, BiH, šef tima
2. Prof. dr Pero Šipka, Centar za evaluaciju u obrazovanju i nauci, Beograd, Srbija
3. Prof. dr Mile Dželalija, Univerzitet u Splitu, Hrvatska i
4. Prof. dr Tadeja Jere Jakulin, Univerzitet Primorska, Slovenija

Prilikom izbora članova Ekspertskog tima posebno se vodilo računa o poštovanju principa nezavisnosti, odnosno o obavezi sprovođenja projekta rangiranja od strane eksperata u oblasti sistema kvaliteta i rangiranja van sistema visokog obrazovanja Republike Srpske. U rad Ekspertskog tima su uključeni i predstavnici Agencije.

Agencija je za potrebe realizacije dijela projekta koji se odnosi na mjerenje naučnog učinka istraživača iz Republike Srpske, provela postupak javne nabavke za usluge prikupljanja i obrade bibliometrijskih podataka putem konkurentskog poziva koji je objavljen na Portalu javnih nabavki. Na poziv se prijavio samo jedan ponuđač, Centar za evaluaciju u obrazovanju i nauci (CEON), koji je zadovoljio sve uslove navedene u konkurentskom pozivu za javnu nabavku i sa kojim je zaključen ugovor za usluge prikupljanja i obrade bibliometrijskih podataka.

3.3.1. Metodologija rangiranja

U toku realizacije projekta razvijena je jedinstvena metodologija rangiranja visokoškolskih ustanova koja uključuje bibliometrijsko rangiranje, pregled web stranica svih fakulteta u Republici Srpskoj, te posjete Ekspertskog tima fakultetima i visokim školama.

Razvoj kriterijuma rangiranja je započeo u aprilu 2021. godine, neposredno nakon formiranja Ekspertskog tima. Kako bi se došlo do sveobuhvatnih i mjerljivih indikatora, Ekspertski tim je analizirao sve aspekte i komponente rada visokoškolskih ustanova, uz detaljno pretraživanje internet stranica fakulteta i visokih škola. Analiziran je veliki broj dokumenata relevantnih za rangiranje, a uzeti su u obzir i postojeći kriterijumi za akreditaciju koji su inkorporirani u set kriterijuma koji se odnose na nastavni proces. Posebno je analizirana uključenost kriterijuma koje visokoškolske ustanove treba da pokažu kroz interne evaluacije, kao i dodatni set kriterijuma koji su specifični za proces rangiranja (KPI- ključni indikatori stanja koje bi visokoškolske ustanove trebalo da prate). Ekspertski tim je u toku razvijanja kriterijuma izvršio i veći broj simulacija rangiranja na uzorku fakulteta, s ciljem provjere pouzdanosti metodologije.

Nakon usaglašavanja članova Ekspertskog tima i predstavnika Agencije u vezi sa radnim verzijama kriterijumima rangiranja, 28 i 29. septembra 2021. godine u Agenciji je održan sastanak Ekspertskog tima na kojem su analizirani i usaglašavani kriterijumi za rangiranje, uz određivanje težinskih faktora po svakom od tri seta kriterijuma (naučnonastavni proces, naučnoistraživački rad i treća misija visokoškolskih ustanova - saradnja sa privredom i društvenom zajednicom), i definisanje podkriterijuma sa provjerljivim i mjerljivim indikatorima. Takođe je razmatrana i metodologija provjere svakog od podkriterijuma i indikatora. Pri konačnom usaglašavanju kriterijuma vodilo se

računa i o specifičnostima pojedinih naučnih oblasti koje se takođe uzimaju u obzir u postupku rangiranja.

Na sastanku je usaglašena metodologija rangiranja kojom je predviđen maksimalan broj bodova od 100. Za prvi set kriterijuma (nastavno-naučni proces) maksimalna broj bodova je 35, za drugi set kriterijuma (naučnoistraživački proces) 50 bodova i za treći set kriterijuma (treća misija univerziteta) 15 bodova. Za prvi skup kriterijuma je definisano 10 podkriterijuma sa 43 indikatora i ovaj set kriterijuma prati strukturu kriterijuma za akreditaciju. Drugi skup kriterijuma ima 9 podkriterijuma sa 34 indikatora i u ovom skupu se nalazi i kriterijumi naučne produktivnosti koji se vrednuju sa 35 bodova. Treći skup kriterijuma ima 10 podkriterijuma sa 23 indikatora.

U dijelu projekta koji se odnosi bibliometriju, kao izvori za mjerenje naučne produktivnosti, pored referentne međunarodne baze Web of Science Core Collection: SCI, SSCI, A&HCI and Conference Proceedigs koja obuhvata 24.200 naučnih časopisa, u obzir su uzete i regionalne baze SouthEast European Science Advanced through Evaluation (SEESAmE) sa 500 časopisa i SCI Index Plus sa 520 časopisa, te uzorak od 23 nacionalna časopisa u Republici Srpskoj. Održano je i nekoliko onlajn sastanaka sa predstavnicima CEON-a radi utvrđivanja metodologije u obradi bibliometrijskih podataka (određivanje težinskih faktora po naučnim izvorima, utvrđivanje načina prikaza rezultata u odnosu na apsolutne i normalizovane pokazatelje, dodjeljivanje fakultetskih afilijacija tamo gdje one ne postoje i drugo).

U Beogradu je 16. jula 2021. godine u prostorijama CEON-a održan radni sastanak na kojem su prezentovani prikupljeni podaci za svaki fakultet/visoku školu posebno, u dvije dimenzije (produktivnosti i uticajnosti), i to za period od 10 godina. Od visokoškolskih ustanova su tražene dodatne informacije u vezi sa nastavnim osobljem i udjelom angažovanja na visokoškolskim ustanovama, kako bi se mogli utvrditi normalizovani pokazatelji naučnog učinka.

3.3.2. Seminari sa visokoškolskim ustanovama

Jedan od principa na kojem se zasniva projekat rangiranja je transparentnost, tj. obaveza Agencije i Ekspertskog tima da korisnicima ponude jasan uvid u sve faktore koji će biti korišćeni za mjerenje rezultata i realizaciju projekta. Projektnim prijedlogom je bilo predviđeno održavanje tri seminara sa visokoškolskim ustanovama, ali se tokom realizacije projekta ukazala potreba za održavanjem i četvrtog seminara.

- ◊ Prvi seminar sa predstavnicima visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj održan je 27. aprila 2021. godine posredstvom Zum aplikacije. Šef Ekspertskog tima je na seminaru predstavio opšti pristup rangiranju visokoškolskih ustanova, te svrhu i principe rangiranja u Republici Srpskoj.¹⁷
- ◊ 14. maja 2021. godine posredstvom Zum aplikacije održan je drugi seminar sa temom „Bibliometrijske osnove rangiranja“ na kojem je prof. dr Pero Šipka iz CEON-a predstavio način

¹⁷ <https://www.avors.org/index.php/sr/ins-i-uci-vis-r-br-v-nj-r-publi-srps/418-seminar-za-visokoskolske-ustanove-o-rangiranju>

prikupljanja i obrade bibliometrijskih podataka, citatne baze koje će biti korišćenje za mjerenje naučnog učinka, te dimenzije naučne produktivnosti (produktivnost i uticajnost).¹⁸

- ◊ Treći seminar sa temom „Značaj rangiranja visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj“ održan je 22. juna posredstvom Zum aplikacije. Članovi Ekspertskog tima su prezentovali značaj rangiranja u kontekstu Evropskog prostora visokog obrazovanja, s posebnim osvrtom na globalne standarde i kriterijume vanjskog vrednovanja u odnosu na izradu kriterijuma rangiranja u Republici Srpskoj.¹⁹
- ◊ Na četvrtom seminaru koji je održan 9. novembra 2021. godine u Administrativnom centru Vlade Republike Srpske, kombinovano - uživo i onlajn, predstavljen je set kriterijuma za rangiranje visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj.²⁰

3.3.3. Vrednovanje u okviru prvog i trećeg skupa kriterijuma

Ekspertski tim je izvršio bodovanja po svim indikatorima u okviru prvog i trećeg skupa kriterijuma, kao i podkriterijuma iz drugog skupa kriterijuma koji ne uključuju mjerenje naučnog učinka. Bodovanje je izvršeno na osnovu detaljne analize internet stranica fakulteta i visokih škola koja ja obavljena u dva navrata.

Krajem decembra Ekspertski tim je započeo i posjete fakultetima kako bi se, u skladu sa usvojenom metodologijom, na licu mjesta provjerili pojedini indikatori ili dobili neki novi podaci koji Ekspertskom timu nisu bili dostupni onlajn. Posjete su uključivale odvojene razgovore sa rukovodstvom fakulteta, rukovodiocima studijskih programa i sa studentima, kao i obilazak laboratorija i drugih resursa fakulteta.

3.3.4. Mjerenje naučnog učinka

U skladu sa prijedlogom projekta rangiranja, u toku 2021. godine Centar za evaluaciju u obrazovanju i nauci je realizovao sljedeće aktivnosti:

- ◊ Svi bibliometrijski podaci za desetogodišnji period su uneseni u bazu
 - iz baze WoS
 - iz regionalne baze SEESAmE
 - iz SCIndeksa, ojačanog časopisima koji se izdaju u Republici Srpskoj
 - o zaposlenima na univerzitetima (uz jedan nedostajući univerzitet)
- ◊ Izračunati su svi indikatori učinka
 - produktivnost: u časopisima globalnog, regionalnog i nacionalnog nivoa

¹⁸ <https://www.avors.org/index.php/sr/ins-i-uci-vis-r-br-v-nj-r-publi-srps/433-drugi-seminar-za-visokoskolske-ustanove-o-rangiranju>

¹⁹ <https://avors.org/index.php/sr/ins-i-uci-vis-r-br-v-nj-r-publi-srps/458-odrzan-treci-seminar-u-okviru-projekta-rangiranja-visokoskolskih-ustanova-u-republici-srpskoj>

²⁰ <https://avors.org/index.php/sr/ins-i-uci-vis-r-br-v-nj-r-publi-srps/483-seminar-kriterijumi-rangiranja>

- uticajnost: u časopisima globalnog, regionalnog i nacionalnog nivoa, uključujući i unakrsne citate
- ◊ Web aplikacija je završena u obimu 95%

U prvom kvartalu 2022. planirana je realizacija preostalih aktivnosti:

- ◊ Dopuna nedostajućih podataka o zaposlenima i ponovno generisanje indikatora relativnog učinka
- ◊ Završna provjera integriteta podataka i indikatora
- ◊ Statistička obrada: distribucije rezultata na svim indikatorima
- ◊ Reskaliranje rangova: odluke (u saradnji sa Agencijom i Ekspertskim timom) o generisanju sumarnog pokazatelja učinka (koji obuhvata obe dimenzije, citiranosti i produktivnost) i njegova transformacija na skalu 0-35% za potrebe završnog rangiranja
- ◊ Završetak web aplikacije.

3.3.5. Izvještavanje i informisanje o projektu

Na internet stranici Agencije otvorena je posebna kartica posvećena projektu rangiranja, u kojoj se redovno objavljuju sve aktuelne informacije o projektu, te materijali i prezentacije sa seminara i ostalih događaja realizovanih u okviru projekta. Upravni odbor Agencije je redovno informisan o projektu rangiranja. Pisane informacije o realizaciji ovog projekta su razmatrane u usvojene na 28. sjednici Upravnog odbora održanoj 2.7.2021. godine, 29. sjednici održanoj 24.9.2021.godine i na 31. sjednici održanoj 30.11.2021. godine.

Radio-televizija Republike Srpske je snimila emisiju „Kvadrat na znanje“ koja je posvećena projektu rangiranja. Emisija je emitovana na programu RTRS-a 30. septembra 2021. godine i dostupna je na internet stranici Agencije.²¹

Predstavnici Agencije su tokom 2021. godine na više seminara i konferencija prezentovali projekat rangiranja i njegov značaj u kontekstu razvoja i unapređenja sistema obezbjeđenja kvaliteta (vidjeti Poglavlje 3.2.6). Na Okruglom stolu u organizaciji Rektorske konferencije Republike Srpske koji je održan 9. oktobra 2021. godine u Tesliću, prezentovani su metodologija rangiranja i preliminarni kriterijumi rangiranja.

3.4. PRIZNAVANJE STRANIH VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA

Agencija je osnovala Centar za informisanje i priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija (Centar) kao svoj organizacioni dio u skladu sa članom 22. Zakona, koji je zvanično počeo sa radom 1.9.2021. godine. Centar predstavlja ENIC/NARIC²² centar Republike Srpske i obavlja poslove priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija, pruža informacije o sistemu visokog obrazovanja Republike Srpske kao i

²¹ <https://www.rtrs.tv/av/pusti.php?id=100995>

²² European Network of Information Centres in the European region/National Academic Recognition Information Centres (Evropska mreža nacionalnih informacionih centara za akademsku mobilnost i priznavanje/Nacionalni informacioni centri za akademsko priznavanje)

informacije o inostranim sistemima visokog obrazovanja. U Centru je zaposlen jedan viši stručni saradnik za priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija.

Postupak priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju Republike Srpske, poštujući odredbe Lisabonske konvencije. U avgustu 2021. godine usvojen je Pravilnik o postupku priznavanja strane visokoškolske kvalifikacije, kao i obrazac zahtjeva za priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija koji su dostupni na sajtu Agencije.²³

Uspostavljena je saradnja sa Centrom za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja Bosne i Hercegovine (CIP). Predstavnici CIP-a su u septembru 2021. godine za zaposlene u Agenciji i Centru održali obuku u vezi sa preporukama i smjernicama za priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija. U novembru 2021. godine predstavnica Centra je prisustvovala Okruglom stolu „Reforma visokog obrazovanja - uticaj na priznavanje i mobilnost“ koji je u organizaciji CIP-a održan u Mostaru. Takođe, predstavnica Centra je prisustvovala radionici o procedurama priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija u Bosni i Hercegovini koja je u organizaciji CIP-a održana u decembru 2021. godine.

U decembru 2021. godine preduzete su i prve aktivnosti u vezi pristupanja Centra ENIC/NARIC mreži.

Od početka rada Centra u septembru 2021. godine pa do kraja 2021. godine, zaprimljeno je 17 zahtjeva za priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija i izdato 13 rješenja o priznavanju. Pregled zahtjeva za priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija i izdatih rješenja prema državama se može vidjeti u Tabeli 2.

DRŽAVA	BROJ ZAHTJEVA	BROJ RJEŠENJA
Srbija	4	4
Crna Gora	6	5
Austrija	2	1
Australija	1	1
Ujedinjeno Kraljevstvo	1	1
Kina	1	1
Italija	1	0
Rusija	1	0

Tabela 2. Pregled zahtjeva za priznavanje

3.5. RAD ORGANA I TIJELA AGENCIJE

3.5.1. Upravni odbor

Upravni odbor je organ upravljanja Agencijom čije su nadležnosti propisane članom 30. Zakona. Upravni odbor ima pet članova: tri predstavnika akademske zajednice Republike Srpske, jednog predstavnika privrede i prakse i jednog predstavnika studenata.

²³ <https://www.avors.org/index.php/sr/cip-rs>

Vlada Republike Srpske je na 114. sjednici, održanoj dana 25.3.2021. godine, Rješenjem broj: 04/1-012-2-868/21, imenovala Upravni odbor Agencije za visoko obrazovanje Republike Srpske u sljedećem sastavu:

- ◊ iz reda akademske zajednice
 1. prof. dr Nevenko Vranješ,
 2. prof. dr Marijana Kapović Solomun
 3. prof. dr Dejan Bokonjić
- ◊ iz reda privrede i prakse: Tamara Simić, diplomirani ekonomista
- ◊ predstavnik studenata: Marko Romić²⁴

Upravni odbor Agencije je u 2021. godini održao 7 (sedam) redovnih sjednica.

3.5.2. Akreditacijsko vijeće

Akreditacijsko vijeće Agencije je stručno i savjetodavno tijelo koje u skladu sa članom 37. Zakona vrši kontrolu procesa vrednovanja u smislu obezbjeđenja integriteta unutrašnjeg sistema kvaliteta Agencije. Vijeće ima pet članova i to: dva predstavnika akademske zajednice RS/BiH, dva predstavnika akademske zajednice iz inostranstva i jednog studenta. Članovi Akreditacijskog vijeća su:

1. Prof. dr Petar Marić, Elektrotehnički fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, član iz akademske zajednice iz Republike Srpske
2. Prof. dr Mihajlo Marković, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, član iz akademske zajednice iz Republike Srpske
3. Prof. dr Jelena Kočović, direktor Nacionalnog tela za akreditaciju i proveru kvaliteta u visokom obrazovanju Srbije (NAT), član iz akademske zajednice iz inostranstva,
4. Prof. dr Borut Kosec, Prirodno-tehnički fakultet Univerziteta u Ljubljani, član iz akademske zajednice iz inostranstva,
5. Filip Matić, student drugog ciklusa Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Banjoj Luci, član iz reda studenata

Akreditacijsko vijeće Agencije je u 2021. godini održalo 12 sjednica na kojima su donesena četiri zaključka o usklađenosti postupaka vanjskog vrednovanja sa Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa Agencije, ESG-om, Kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj i BiH te Kriterijumima za akreditaciju studijskih programa u Republici Srpskoj i BiH. Zaključci se odnose na postupke vanjskog vrednovanja za:

- ◊ Visoku školu za uslužni biznis Istočno Sarajevo-Sokolac i jedan studijski program
- ◊ Univerzitet „Bijeljina“, Bijeljina i pet studijskih programa
- ◊ Visoku medicinsku školu Prijedor i jedan studijski program

²⁴ Predstavnik studenata je imenovan Rješenjem broj: 04/1-012-2-2883/21 na 138. sjednici Vlade Republike Srpske, održanoj dana 23.9.2021. godine

- ◊ Visoku školu za ekonomiju i informatiku Prijedor i jedan studijski program

Ostale sjednice Akreditacijskog vijeća su se odnosile na izjašnjavanje o prijedlozima komisija stručnjaka, izmjenama prijedloga komisija stručnjaka i ostalim pitanjima koja se tiču toka postupaka akreditacije.

3.5.3. Komitet za žalbe i prigovore

U skladu sa članom 28. Zakona, Komitet za žalbe i prigovore (u daljem tekstu: Komitet) je nezavisno tijelo Agencije koje razmatra prigovore visokoškolskih ustanova izjavljene u toku trajanja postupka vanjskog vrednovanja, te donosi mišljenje o utemeljenosti prigovora, na osnovu kojeg Upravni odbor donosi konačnu odluku po prigovoru. Ukoliko je na rješenje Agencije izjavljena žalba, Komitet utvrđuje da li je žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od ovlašćenog lica i donosi mišljenje na osnovu kojeg Upravni odbor donosi konačnu odluku protiv koje se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

U skladu sa Statutom Agencije, Komitet ima tri člana: dva predstavnika akademske zajednice, od kojih je bar jedan stručnjak iz oblasti prava, i jednog predstavnika studenata. Članove Komiteta iz reda akademske zajednice imenuje Upravni odbor, nakon sprovedenog postupka javne konkurencije, dok člana Komiteta iz reda studenata Upravni odbor imenuje na prijedlog Unije studenata Republike Srpske.

Na javni konkurs za izbor članova Komiteta iz reda akademske zajednice koji je raspisan u maju 2021. godine, prijavila su se dva kandidata. Nakon obavljenog intervjua sa prijavljenim kandidatima i prijedloga kandidata iz reda studenata koji je dostavljen od strane Unije studenata, Upravni odbor Agencije je na 28. redovnoj sjednici održanoj 7.7.2021. godine, usvojio Odluku o imenovanju članova Komiteta za žalbe i prigovore.

Za članove Komiteta imenovani su:

1. prof. dr Valerija Šaula, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci
2. doc. dr Sanja Golijanin, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu,
3. Nikola Bulović, student drugog ciklusa, Univerzitet u Banjoj Luci.

Konstitutivna sjednica Komiteta je održana u novembru 2021. godine. Na sjednici je usvojen Poslovnik o radu Komiteta i razmatrana žalba Visoke škole za ekonomiju i informatiku Prijedor izjavljena na izdavanje pisma očekivanja od strane Agencije. Komitet je žalbu Visoke škole odbacio kao nedopuštenu.

3.6. ORGANIZACIJA RADA

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji, poslovi i radni zadaci iz djelatnosti Agencije su od aprila 2021. godine organizovani u okviru sljedećih organizacionih jedinica:

- 1) Sektor za početnu akreditaciju,

- 2) Sektor za akreditaciju i međunarodnu saradnju,
- 3) Sektor za opšte poslove i
- 4) Centar za informisanje i priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija - unutrašnja organizaciona jedinica.

U Agenciji je u 2021. godine, pored direktora, bilo zaposleno 7 (sedam) radnika sa kojima je zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme. U okviru Programa zapošljavanja pripravnika Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, u periodu od 1.10.2020. do 30.9.2021. godine u Agenciji je bio angažovan jedan pripravnik koji se finansirao iz sredstava navedenog programa.

Pored stalno zaposlenih radnika, Agencija je u 2021. godini za potrebe obavljanja poslova i zadataka iz svog djelokruga rada, angažovala i jednog radnika za obavljanje poslova priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija sa kojim je zaključen ugovor o probnom radu, jednog radnika za obavljanje finansijskih i računovodstvenih poslova sa kojima je zaključen ugovor o dopunskom radu, jednog radnika za obavljanje analitičko-informacionih poslova sa kojima je zaključen ugovor o dopunskom radu i jednog radnika za održavanja higijene sa kojim je zaključen ugovor o djelu.

STATUS		STRUČNA SPREMA		POL	
Status zaposlenih	Broj zaposlenih	Stručna sprema zaposlenih	Broj zaposlenih	Žene (broj zaposlenih)	Muškarci (broj zaposlenih)
Imenovana lica	1	Doktor nauka	1	1	
Zaposleni na neodređeno vrijeme	7	Doktor nauka	1		1
		Magistar/master	3	2	1
		Visoka stručna sprema	3	1	2
Zaposleni na određeno vrijeme (probni rad)	1	Visoka stručna sprema	1	1	
Pripravnici	1	Visoka stručna sprema	1	1	
UKUPNO	10		10	6	4

Tabela 3. Struktura zaposlenih u Agenciji u 2021. godini

Agencija je tokom 2021. godine redovno informisala javnost u aktuelnostima u oblasti akreditacije. Redovno je ažurirana internet stranica Agencije na kojoj su objavljivane informacije o svim važnijim događajima i aktivnosti Agencije.

U Agenciji je u 2021. godini urađena elektronska pisarnica a održana je i obuka zaposlenih za rad sa aplikacijom. Takođe je urađen aplikacija za registar (evidencije) priznatih diploma stranih visokoškolskih ustanova kojom je omogućeno elektronsko evidentiranje priznatih diploma stranih visokoškolskih ustanova te štampanje izvoda iz registra za određeni vremenski period zbog arhiviranja.

U 2021. godini je realizovan dio aktivnosti na izradi modula informacionog sistema Agencije za online obrazac ček liste za početnu akreditaciju. Implementacijom navedenog modula omogućiće se komisiji za početnu akreditaciju online forma za unos rada komisije po smjernicama odgovarajućih standarda za početnu akreditaciju, te štampanje završnog izvještaja. Takođe ovaj modul posjeduje i administratorski dio kojim je omogućeno praćenje rada komisije od strane Agencije.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ AGENCIJE ZA 2021. GODINU					
Konto	Naziv konta	Plan/rebalans	Izvršenje		
1	2	3	4	5=3-4	
411100	Rashodi za bruto plate zaposlenih	285.500,00	277.912,00	7.588,00	
411200	Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada	2.500,00	1.857,00	643,00	
411300	Rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata	1.800,00	5.629,00	-3.829,00	
411400	Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto)	0,00	0,00	0,00	
411000	Rashodi za lična primanja zaposlenih	289.800,00	285.398,00	4.402,00	
412100	Rashodi po osnovu zakupa	31.300,00	31.080,00	220,00	
412200	Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga	16.800,00	16.804,00	-4,00	
412300	Rashodi za režijski materijal	3.100,00	2.387,00	713,00	
412500	Rashodi za tekuće održavanje	4.000,00	3.433,00	567,00	
412600	Rashodi po osnovu putovanja i smještaja	2.000,00	1.862,00	138,00	
412700	Rashodi za stručne usluge	9.600,00	9.553,00	47,00	
412900	Rashodi za stručno usavršavanje zaposlenih	300,00	300,00	0,00	
412900	Rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa	176.280,00	149.185,00	27.095,00	
412900	Rashodi po osnovu reprezentacije	7.500,00	6.228,00	1.272,00	

412900	Rashodi po osnovu poreza, doprinosa i neporeskih naknada na teret poslodavca	9.000,00	8.412,00	588,00
412900	Rashodi po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida	633,00	572,00	61,00
412900	Ostali nepomenuti rashodi-Projekat rangiranja visokoškolskih ustanova	41.880,00	0,00	41.880,00
412000	Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga	302.393,00	229.816,00	532.209,00
511300	Izdaci za nabavku postrojenja i opreme	11.000,00	10.582,00	21.582,00
511700	Izdaci za nematerijalnu proizvedenu imovinu	3.000,00	3.000,00	6.000,00
511000	Izdaci za proizvedenu stalnu imovinu	14.000,00	13.582,00	27.582,00
516100	Izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara, ambalaže i sl.	750,00	702,00	1.452,00
638100	Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti	3.550,00	2.342,00	5.892,00
638000	Ostali izdaci iz transakcija između ili unutar drugih jedinica vlasti	3.550,00	2.342,00	5.892,00
		610.493,00	531.840,00	78.653,00

Broj: 1-02-1-93-2/22

Datum: 28.02.2022. godine

Predsjednik
Upravnog odbora
Prof. dr. Nevenko Vranješ

